

DYSPOZYCYJA (7) *sb f*

disposycy- (2), dispositi- (2), disposyci- (2), disposici- (2).

o jasne, a pochylone.

sg *N* dyspozycyja (1). ◇ *G* dyspozycy(e)j (3). ◇ *L* dyspozycyjéj (2). ◇ *pl* *A* dyspozycyje [zapis: ę] (1).
Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w.

1. Rozporządzanie, dysponowanie zwłaszcza majątkiem [*dispositio* – rozrządzenie, rozprawienie *Mącz 310c*; – rozrządzenie *Calep*; postanowienie nieba, powietrza, miesca, kraju; rozłożenie czego – *dispositio Cn*] (5) : *ActReg 45*; Podkomorzy. Ten ma moc graniczenia: sypánia kopcow, y inné diŕpolitie źłtrony gruntow *SarnStat 233*; Trzy árgumentá waźnieyŕzé w práwie do dowodu. 1. Zapisy. 2. Diŕpolitia kto diŕponował imieniem. 3. Poŕŕeffia. *SarnStat 761*.

Zwrot: »w dyspozycyjéj [czyje] być« (1): tedy Stároŕtwá té co wákuią/ y w diŕpoŕfyciiey náŕzey ŕą/ [...] nie mamy nikomu dáwác/ iedno ludźiom narodu Litewŕkiego *SarnStat 1201*.

Szereg: »posesyja i dyspozycyja« (2): Rewizory do wŕzech dóbr náŕzych/ ták tych ktore w poŕŕeffsiiey y diŕpoŕfyciiey ŕwéy mamy/ iáko teź Dekréty náŕzemi teraz poŕádzonych/ wyŕyłamy *SarnStat 1129*.

2. Naturalna właściwość; usposobienie, skłonność [*dispositio* – ochotność *Mymer*¹ 33v, *Mymer*² 35v; – *przeprawienie, ochotność BartBydg*] (2) :

Wyrażenia: »dyspozycyja człowiecza« (1): ciáła prawdźiwég^o páńŕkieg^o y krwie vzywáią? [...] ktore ieft z diŕpoŕficye y człowieczéy/ wedle człowieká/ to ieft/ zmiéŕza [!] z mięŕsa/ z żył y z koŕci *BiałKat 276*.

»przyrodzona dyspozycyja« (1): Około tatowych [!] tedy ŕię czwiczeń obierać mamy/ ktore dobre zdrowie zachowywaią/ y mocnieyŕze członki czynią: w ktorey mierze każdy ma przyrodzoney diŕpoŕfycyey/ to ieft/ polozenia pilno patrzác. *KwiatKsiąź N4*.

Szereg: »dyspozycyja to jest położenie« (1): *KwiatKsiąź N4 cf* »przyrodzona dyspozycyja«.

Synonimy: 1. postanowienie, rozprawienie, rozrządzenie; 2. położenie.